

DJEČJI PODLISTAK »HRVATSKE RIJEČI«

Broj 155-156

Hrcke

22. rujna 2017.

ISSN 1821-3758

9 771821 375004

Dragi hrckovci!

Sretan vam početak nove školske godine! Oni koji ne sjedaju prvi put u školske klupe otprilike znaju što ih čeka u predstojećem razdoblju, koje uglavnom donosi lijepe i korisne stvari – novo znanje, druženje, izlete, zanimljive manifestacije i događaje. Naravno, za ono što je dobro, treba se i potruditi, što često zahtijeva poneku žrtvu, odricanje. Ali, vjerujte mi, sve je to u vašem interesu. Imamo i »novopečene« školarce, naše prvaše, kojima je sve ovo novo. Neki su uplašeni, neki iznenađeni, a neki oduševljeni. Posebno smo sretni što je prvi puta otvoren hrvatski odjel u Monoštoru, što je potvrda kvalitete nastave na materinjem jeziku i, nadamo se, poticaj i za škole u drugim vojvođanskim mjestima za otvaranjem ovih odjela. Tako da, prvašići, glavu gore i hrabro kročite u novo životno razdoblje! Pred učenicima drugih odjela također stoji novi izazov, koji se zove – ocjene. S tim u vezi želim im poručiti da to nije ništa strašno i da svaku ocjenu treba ju prihvatiti bez razočaranja (osim, naravno, jedinica), jer uvijek postoji mogućnost da ih poprave ako nisu zadovoljni njima i ako se potrude.

Uživajte u školskim danima i u vašem *Hrcku*, koji će biti uz vas i pratiti vas do kraja školske godine.

Ivana

IMPRESSUM

Izdavač: NIU »Hrvatska riječ«,
Trg cara Jovana Nenada 15/II, 24000 Subotica

Urednica izdanja: Ivana Petrekanić Sič
Suradnici: Bernadica Ivanković, Marina Piuković, Vesna Huska, Zoltan Sič, Nevena Gabrić, Ivana Matić, Slađana i Petar Tikvicki
Lektor: Zlatko Romić
Grafički dizajn: Darko Vuković
Tehnički prijelom: Thomas Šujić i Jelena Ademi
Ilustracije: Adrijana i Zoran Vukmanov Šimokov
Obrada fotografija: Nada Sudarević
E-mail: hrhrcko@gmail.com

Dobro nam došli dragi prvašići!

Baš je lijepo kad se u rujnu ponovno okupimo u školskom dvorištu, a stignu nam i novi drugari, naši prvašići. Radujemo se zbog njih. Od ove godine i novi odjel na hrvatskom jeziku u Monoštoru. Dobro nam došli!

Upoznajte se sa svih šest odjela prvašića na hrvatskom jeziku u Subotici, Maloj Bosni, Tavankutu i Monoštoru. To su:

OŠ Matko Vuković iz Subotice

Prvi red slijeva na desno: Marija Lulić, Martin Petrekanić, Roko Vojnić, Šimun Kujundžić, Anastasija Knežević, Petra Pirša, Martina Tikvicki, Emanuela Kiš, Filip Ivković Ivandekić i Petar Kujundžić.

Drugi red slijeva na desno: David Cvijanov, učiteljica Jelena Korponajić i Timotej Vukmanov Šimokov.

OŠ Ivan Milutinović iz Subotice

Prvi red slijeva na desno: Nikša Marinović, Mario Šefčić, Dražen Dulić, Pavao Huska i Marina Cibolja.

Drugi red: učiteljica Danijela Romić.

OŠ Sveti Sava iz Subotice

Prvi red ispred učiteljice Nataše Pastve slijeva na desno: Ivona Šimon i Jovan Petrik Mačkaš, prvašići u kombiniranom odjelu.

OŠ Matija Gubec iz Tavankuta

Slijeva na desno: učitelj Antun Lučić, Nikolina Jurić, Marijana Skenderović, Ivana Kajić, Josip Skenderović i ravnateljica Stanislava Stantić Prčić.

OŠ Ivan Milutinović iz Male Bosne

Slijeva na desno: Luka Ivković, Nikola Tumbas, Vedran Tikvicki, učiteljica Adrijana Žarić, Ivona Poljaković, Mihaela Elek i Maja Vuković.

OŠ 22. oktobar iz Monoštora

Prvi red slijeva na desno: Milica Šarković, Maja Musa, Aleksa Šantor, Vedran Lugonja, Mateo Mišković, Vanesa Martinov i Ivona Pejak.

Drugi red: učiteljica Elena Brdar.

Bernadica Ivanković

Održan X. Etnokamp

Pjesma, ples, radionice i druženje...

Ljetni praznici su i ove godine krunisani druženjem u Etnokampu Hrvatske čitaonice, koji je od 21. do 25. kolovoza održan deseti put u Subotici. Ovaj jubilarni Etnokamp bio je po mnogo čemu odličan. Logističku potporu je pružila Gradska knjižnica Subotica, a prostor Demokratski savez Hrvata u Vojvodini. Okupilo se oko 85-ero djece iz Subotice i okolice te Beograda, Hvara i Španjolske i 55 volontera koji su skupa realizirali program osmišljen mjesecima prije toga. Nemoguće je napisati čime smo se sve bavili, što smo novo naučili, kako smo se dobro zabavili, ali vjerujem da će nedostatak riječi nadomjestiti fotografije koje također mogu dočarati atmosferu u Etnokampu. Sve ostalo što ne bude »stalo« u *Hrcka*, doznat ćete svakako tijekom godine od nas sudionika, jer će se o ovom događaju sigurno pričati još nekoliko mjeseci.

Kreativno-manualne radionice

I ove smo godine stvarali u deset različitih radionica. Naučili smo šlingovati. Da, dobro ste čuli, to je ona sta-

ra, pomalo zaboravljena vještina bijelog veza na našim prekrasnim nošnjama. Mi smo izrađivali rupčice i kravate. Odlično su nam ispali. Naravno da smo nastavili raditi u tehnici slame te su tako nastali prekrasni ramovi za slike u koje smo stavili našu zajedničku fotografiju s *Hrckom*. I ovoga puta radili smo s recikliranim materijalom kako bismo naučili čuvati okoliš. Tako smo od PVC boca izradili vesele svijećnjake i fantastičan nakit oslikan tehnikom mramoriranja. Od ljuski jajeta i decoupage tehnikom napravili smo držače za salvete i ukrasne kutijice. Stare kutije za cipele smo ponovno upotrijebili za izradu stolnog nogometa. Čepovi od PVC boca poslužili su za pravljenje originalnih spinera, ali radili smo ih i od drveta, šarafa i ležajeva. Svi smo se ukasili narukvicama prijateljstva, cvjetnim ukrasima od materijala (rajfovi, šnalice, broševi, gumice za kosu) i silikonskim prstenjem od šljokica i bisera. Baš smo bili vrijedni!

Duhovna obnova

Etnokamp je uvijek prožet duhovnim sadržajem koji je bio raznolik – od radionice, sati pjevanja, svakodnevnog

ne molitve i zajedničke svete mise koju je predvodio vlč. Dragan Muharem.

Pjevanje, sviranje i ples

Nije manjkalo ni pjesme i plesa. Ove aktivnosti smo upražnjavali često i na različite načine. Plesali smo moderan ples kao i folklor. Naučili smo igre *Tandrčak* i *Igrala bi dere*. Naše folklorce pratio je tamburaški orkestar Etnokampa. Imali smo i sate tradicijskog pjevanje. Bilo je baš veselo.

Kuharska radionica

Već šestu godinu jedan dan sami kuhamo u kampu. Naučili smo praviti *gomboce* (knedle) s pekmezom. Još i sad se sjećam toga slasnog okusa. Vjerujte, odlični su bili.

Gluma, recitiranje i voditelj

Posebnu pažnju posvetili smo javnom nastupu. U rekordnom vremenu pripremili smo cijelu predstavu *Žabac Kreka*, a učili smo i kako biti voditelj i recitator.

Zabava, izlet i Hrcko

U Etnokampu je bilo odlično društvo, mnoštvo zabave i organiziranih igrica. Bili smo jedan dan i na izletu na Čikeriji, a posjetio nas je i *Hrcko* koji nas je počastio slasnim tortama. Bio je to potpun ugođaj.

Završna priredba i izložba

Pet dana je brzo prošlo, no vidljivi su plodovi Etnokampa. Radove nastale u njemu izložili smo posljednjeg dana na prodajnoj izložbi, a sve roditelje, članove obitelji i prijatelje obradovali smo odličnom priredbom na kojoj smo im pokazali što smo sve radili i naučili u kampu.

Priča se da su počele pripreme za sljedeću godinu i XI. Etnokamp. Voljeli bismo kada bi se ponovno okupili u Subotici, ali i u drugim mjestima u Vojvodini. Neka se proširi djelovanje Etnokampa.

Hrvatska čitaonica je proširila klicu Etnokampa i izvan Subotice, te je u suradnji s HKUPD-om *Matoš* od 6. do 8. srpnja u Plavni organizirala I. Etnokamp za oko 25-ero djece. Bilo je veoma kreativno i zabavno s lijepim radionicama, igricama i druženjem. I njih je posjetio *Hrcko*, naravno sa slasticama.

KNJIGA baš za mene

Maja Brajko-Livaković: **Milijunaši**

Ako volite čitati romane namijenjene mladima koji su puni akcije, neizvjesnosti i događaja, a uz to su nabijeni emocijama pa se doimaju kao uzbudljivi film, svakako trebate pročitati knjigu *Milijunaši*.

U knjizi upoznajemo dva svijeta. Na jednoj strani je srednjoškolac Luka i njegov otac, bogati poduzetnik koji može obitelji osigurati sve, od luksuznog stana do skupe odjeće. Nasuprot njemu je siromašna djevojčica Vana iz njegovog razreda, koja živi u kvartu malih neuglednih kuća. Tinejdžer Luka ponosan je i pomalo prepotentan, divi se ocu, zanosi se planovima o stjecanju bogatstva, mašta o vožnji očeva automobila i o tome kako će sve to zadiviti njegovu buduću djevojku. Međutim, u utrci za bogatstvom otac se upušta u sumnjive poslove izgradnje marine u svom rodnom mjestu Valici. Zbog ekonomskog interesa bit će uništene prekrasne male plaže i doći će do ekološke katastrofe. Djevojčica Vana postaje Lukina prijateljica, pomaže mu sagledati stvarnost na drugačiji način, pomaže mu u sazrijevanju, a između njih se na kraju rađa i ljubav.

stiholjupci

Svi u klupe... počela je škola

Bilo je ovo krasno ljeto, bogato igrom i zabavom. No, jesen je došla i vrijeme je da počne škola. Može se i u njoj uživati... pokušaj.

Tko razumije školski život?

U školski se život baš i ne razumijem.
Napišem ponešto, čitati ne umijem.
Al' u mojoj kući razne priče kruže...
Čas hrabre, čas plaše. Čemu l' onda služe?

Sestra mi je rekla da je škola često
jedno baš zanimljivo i veselo mjesto.
Ali ipak strepim, jer od Ane brat
učenju je davno objavio rat.

Sad sam u dilemi tko je tu u pravu.
Sve češće o školi ja razbijam glavu.
Ako je sve dobro, zašto neki pate,
ili ako nije, što se uvijek vrte?

Objasniti sebi školu baš ne umijem.
Kako bih i mogla kad ih ne razumijem?
Pričekat ću ipak nek' završi ljeto,
pa u prve klupe brzo mene eto!
Natali Šarić

Na slove, na slove T

NAŠE RIČI

Otkrij što znače ove rečenice:

Travarica il' Tonka

Tomo je trgovac. Jako voli travaricu al' ne samo onu u boci već svoju travaricu, Tonku. U travnju trired u nedilji on na trgu trguje travaricom. Onda tramvajom ide do jednog trbonje po trideset kila trišanja. Tribat će trišanja tetici za kompota i trišnjovaču, koju Tomo isto voli.

Tomo - muško osobno ime

Tonka - žensko osobno ime

travarica - žena koja liječi travama

trgovac - 1. onaj koji kupuje i prodaje, kojemu je kupoprodaja zanimanje; 2. zaposlenik u trgovini

travanj - četvrti mjesec u godini, april

triured - tripud: u nedilju dana

trg - slobodan gradski prostor okružen zgradama (najčešće na križanju ulica)

trguje - prodaje

travarica - rakija lozovača s dodatkom mirisna ljekovita bilja

tramvaj - gradsko prometalo na tračnicama

trbonja - čovjek velika trbuha

tetica - teta

trišnjovača - trešnjevača, rakija od trešanja

Vesna Huska

»Prevedi« tekst na književni hrvatski jezik:

Hrvatski jezik

Piše: Ivana Matić

Što čini točka?

Stavili smo točku na kraj naših ljetnih praznika. Time je završila ljetna razbibriga i počela nova školska godina. Sada ćemo nizati dan po dan i čekati završetak prvoga polugodišta. I tada ćemo staviti točku na završetak kako bismo uživali u zasluženom odmoru. Uvijek kada nešto završi, nešto novo počinje.

Isto vrijedi i za pisanje rečenice. Završetkom jedne rečenice počinje sljedeća koju pišemo velikim početnim slovom. Rečenicu završavamo točkom, upitnikom ili uskličnikom. Te znakove nazivamo interpunkcijskim znakovima. Bez njih bismo se izgubili, oni su putokazi u rečenici. Već poznaješ točku, zarez, upitnik, uskličnik, a u školi ćemo naučiti ostale interpunkcijske znakove.

U čemu se razlikuju rečenice: Ne, znam abecedu! i Ne znam abecedu!

Početnim stihovima pjesme *More* hrvatskoga pjesnika Josipa Pupačića dodaj interpunkcijske znakove i ispravi mala slova u velika gdje je potrebno:

i gledam more gdje se k meni penje

i slušam more dobro jutro veli

i ono sluša mene i ja mu šapćem

o dobro jutro more kažem tiho

Upoznajmo vršnjake...

- ☐ Zovem se **Siniša Iličić**.
- ☐ Pohađam 2. razred OŠ *Aleksa Šantić* u **Vajskoj**.
- ☐ Živim s mamom Gordanom (29), tatom Denisom (32) i sestrom Nevenom (5).
- ☐ Kad porastem želim biti **policajac**.
- ☐ **Volim** sladoled.
- ☐ **Ne volim** kad me nešto boli.
- ☐ **Prepoznatljiv** sam po osmijehu.
- ☐ U slobodno vrijeme volim se igrati s drugovima svih igara (nogomet, lovice, graničara...), a posebice policajca.
- ☐ Omiljena **knjiga** mi je *Kositreni vojnik* Hansa Christiana Andersena.
- ☐ Volim slušati sve dječje pjesme.
- ☐ U školi su mi omiljeni **predmeti** tjelesno i glazbeno.
- ☐ Najbolji **prijatelj** mi je Srđan.
- ☐ **Hrcko** je poseban, volim njegov fizički izgled i ponašanje dječaka. Volim i podlistak *Hrcko*, posebice rubrike gdje su sastavci, pjesmice i crteži djece. *Hrcko* je dobar. On vrijednu djecu nagradi.
- ☐ Dragi Hrcko lijep pozdrav, vidimo se na maskenbalu u Subotici. Dolazim prerušen, no ne smijem ti reći u koga.

PUTUJEMO, PUTUJEMO... KAMO?

Semeteško jezero

Vlasinsko jezero

Krupajsko vrelo

Vodopad Lisine

Bok svima! Škola se zakuhava, pa nemamo puno vremena za duga putovanja, ali – pođite samnom, bit će nam lijepo! Vodim vas u... pogađajte!

1. U zemlji u kojoj smo sada otoci plove! Pogledajte ovo jezero, nastalo od lednika. Uvijek iste razine, vodu dobiva iz podvodnih izvora i dva manja s obale, a dubinu mu je nemoguće izmjeriti! Pokušali su vješti ronioci, ali – bez uspjeha, jer je jezero ljevasto s jakim strujama koje vuku u dubine. Na jezeru plove otoci na kojima ima raslinja i drveća, koje se – kad puše vjetar – kreće po jezeru! Turisti veslaju po ovom Semeteškom jezeru, ribolovci love šarane i babuške, a tu žive i crni daždevnjaci. Legende kažu da su oko ovog jezera živjele vile, a nastalo je zato što je neki čovjek htio raditi na blagdan, pa se zemlja otvorila, sve progutala i iskuljala je voda. AUUU! GDJE TO?

2. Još jedno krasno jezero (koje, osim dva »obična«, ima ploveće otoke – dijelove treseta otkinutog od dna) zove se Vlasinsko. Boja mu je sivo-plava do plavo-zelene, a oko njega živi biljka mesožderka po imenu rosulja. Ali, ne bojte se – ona »jede« samo sitne kukce, najviše muhe! ZNATE LI GDJE SMO?

3. Slični tropskim lagunama po bojama i toploj vodi, ima ljekovitu vodu, a šuma iz koje izvire budi maštu! Zove se Krupajsko vrelo i nalazi se u....?

4. Vodopad Lisine, na rječici Vrelo rijeke Resave, dug 25 metara, drugi je najveći (poslije vodopada na Staroj platinini) u ovoj zemlji koja ima puno ljepota, a najveći broj njih su skrivene i nedovoljno poznate čak i njenim stanovnicima. POGODITE IME ZEMLJE! SAD STE POGODILI: MI SMO U SRBIJI! Do sljedećeg putovanja, ČAO!

Vaša Ana Marija

Dugo toplo ljeto...

Gdje smo sve ljetovali

Bilo je ovo odlično ljeto! Puno događaja, putovanja, druženja... Slažete li se sa mnom? No, bilo je dosta i »domaćih« aktivnosti. Sve smo mi to ljetos ispratili, a sada su krenule obveze, učenje i škola. No, i to ima svoje čari. Danas i kalendarski počinje jesen, al' to nas ne sprječava da se podsjetimo gdje smo sve organizirano ljetovali. Možda se i vi pronađete na nekoj fotografiji.

Cres – od 25. lipnja do 2. srpnja

Prvi su na put krenuli učenici koji su se opredijelili da borave na Cresu. Ljetnu školu jezika, kulture i duhovnosti organizirali su Hrvatska katolička udruga za zaštitu prava djece i mladeži *Stopa* i Udruga *Naša djeca*.

Prvić – od 29. srpnja do 5. kolovoza

Druga skupina Ljetne škole jezika, kulture i duhovnosti za učenike koji nastavu pohađaju na hrvatskom jeziku boravila je na Prviću.

Benkovac – od 19. do 28. kolovoza

Nakon uspješne prve godine i ove je Hrvatsko nacionalno vijeće organiziralo program profesionalne orijentacije za učenike sedmih razreda osnovne i trećih razreda srednje škole.

Novi Vinodolski – od 21. do 28. kolovoza

Učenici četvrtih razreda osnovne škole, kao i do sada, ljetovali su u odmaralištu Crvenog križa u Novom Vinodolskom u organizaciji Hrvatskog nacionalnog vijeća.

Svima nam je bilo lijepo, a sad uživamo pregledavajući fotografije.

B. I.

Evandelist i apostol Matej

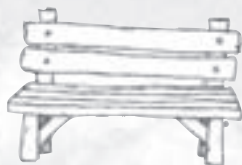
Draga djeco, može biti da u svojoj rodbini, razredu ili među prijateljima imate nekoga tko nosi ime Matej, Mate, Matko, Matiša ili Matea. Sva ova lijepa imena su svoj dan proslavila jučer, 21. rujna, na blagdan sv. Mateja. Osim toga što je bio apostol, sv. Matej je napisao i evanđelje. Kako biste doznali još ponešto o njegovom životu, pažljivo pročitajte tekst, a izostavljene riječi dopunite pomoću slika.

7.

1.

3.

9.

12.

5.

Matej je živio u 1. _____ koji se zvao Kafarnaum. U vrijeme dok još nije poznao 2. _____ zvao se Levi i bio je carinik. Taj je posao među Židovima bio na vrlo lošem glasu. Carinici su rijetko bili poštenj. Matej je sjedio na svojoj 3. _____ i naplaćivao cestarinu karavanama.

Jednoga je dana Isus obilazio mjesta na 4. _____ Tiberijskoga jezera. Okupljao je svojih 5. _____ apostola. Vidjevši Mateja, Isus mu reče: »Pođi za mnom!« I Matej je poslušao. Ostavio je sve ondje na 6. _____; i 7. _____ i dokumente, kako bi s oduševljenjem slijedio Isusa. Tu je svoju gestu želio na neki način obznaniti pa je Isusa pozvao u svoju 8. _____ i ondje upriličio veliku gozbu, kako bi se oprostio od prijatelja i rodbine. Potom se Matej oslobodio svega novca što ga je posjedovao i dao ga za milodar, ali nadasve diskretno, onako kako je učio Isus.

Matej je dobro upoznao Isusa za 9. _____ godine druženja. Dvanaest godina nakon Gospodinove smrti, Matej je odlučio napisati 10. _____ o Isusovom životu kako bi ga i drugi ljudi upoznali. Tako je nastalo prvo od 11. _____ evanđelja. Pisao je svome narodu, Židovima. Njegov prepoznatljivi simbol je čovječji lik, zato što svoje evanđelje počinje Isusovim rodoslovnim 12. _____ – piše o ljudima bez kojih ne bi bilo Isusa. Matej se jednoga dana našao kao misionar na području Etiopije i Perzije i tamo je svoj život završio mučeničkom smrću.

6.

10.

4.

11.

8.

2.

Nevena Gabrić

Etno kamp u Subotici i Plavni

PLAVNA

Hajde da se upoznamo s... UČITELJICOM

Draga djeco, *Hrcko* će vas od ove jeseni upoznavati s raznim zanimanjima. Svako dijete nakon osmogodišnjeg školovanja čeka odabir zanimanja, a ponekad ne znaju čime se sve ljudi bave, pa ćemo se na ovoj stranici zabaviti pišući o raznim profesijama.

Pošto je rujun u znaku početka nastave, saznat ćete koji je posao učiteljice.

Učiteljica mora pronaći zajednički jezik s djecom, prepoznati što im treba kada uče; pogledom, ponašanjem, prepoznati problem i dar djeteta koji treba razviti. Posao učiteljice zahtijeva i podrazumijeva veliku predanost i strpljenje. Kada darujemo đacima sebe, to se vraća kao bumerang dobrim radom, na obostrano zadovoljstvo. Posao učiteljice spada u pedagošku struku, a *pedagogus* znači vođa. Učiteljica ili učitelj svojim ponašanjem, ličnošću, odijevanjem, izgledom, pojavom, trebaju uvijek biti uzor djeci.

Zadaci: učitelj razredne nastave obrazuje i odgaja djecu od 1. do 4. razreda osnovne škole. Poučava ih u osnovnim predmetima i skrbi o cjelovitom razvoju učenika.

Potrebno obrazovanje: osnovno, srednje, preddiplomski, diplomski i specijalistički studij.

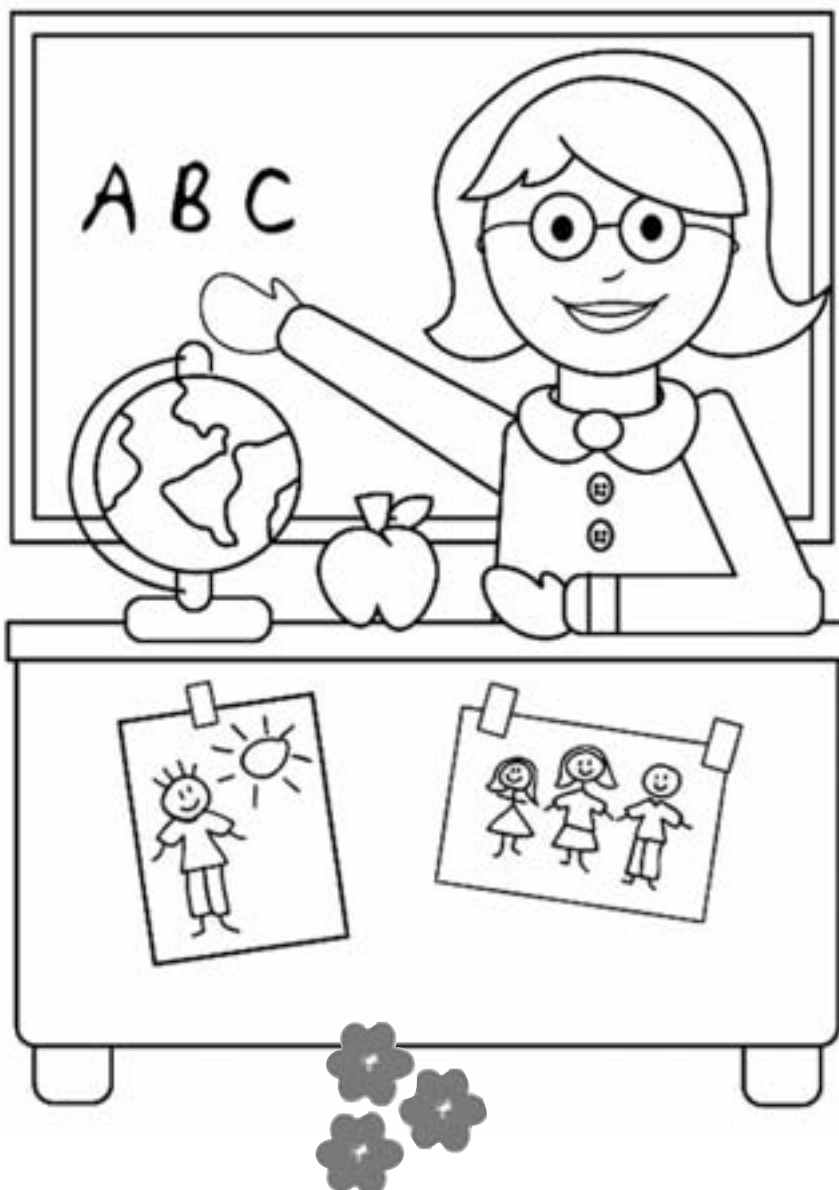
Opis posla: pripremiti i isplanirati sadržaj kao i metodičku pripremu (kako će podučavati).

Važno je ostvariti pozitivnu klimu za rad, motivirati učenike. Učitelj mora poštivati osobne razlike među djecom, dobro organizirati sat kako bi učenici učili i dobro se osjećali. Služi se brojnim pomagalicama, internetom, računalom i sl. Učitelj ostvaruje trajnu suradnju s roditeljima, održava roditeljske sastanke, upoznaje ih s napretkom djece, organizira putovanja. Prema učenicima treba postaviti granice, dogovarati s njima pravila i biti dosljedan u njihovom provođenju.

Uvjeti rada i radno mjesto: škola je središnje mjesto u kom se usvajaju znanja, ali ne dovoljno. Bez odlaska u prirodu, zoo vrt, putovanja, igralište, kazalište, kino, natjecanja, izložbe... neće biti zanimljivo!

Ocjenjivanje: nauče li djeca ono što im učitelj prenosi? Pa, saznat ćemo ako zavirimo u dnevnik u koji se pišu ocjene. Ovo je osnovni alat u učiteljicinom poslu.

Svima nam je najdraža baš naša učiteljica. Zato *Hrcko* ne želi biti pristrasan, pa nismo odabrali niti jednu, nego obojite ovu i zamislite baš vašu!

Misa za blagoslov

Misa za blagoslov nove školske 2017./18. godine održana je u subotu, 9. rujna, u katedrali-bazilici svete Terezije Avilske. Hrvatska glazbena udruga *Festival bunjevački pisma*, kao i dosadašnjih godina organizirala je ovu misu za sve đake koji pohađaju nastavu na hrvatskom jeziku i vjeronauk u školama. Puno toga je pred đacima a i profesorima, ravnateljima, ljudima koji brinu o obrazovanju na hrvatskom jeziku. Bez upornosti, marljivog rada, dobre organizacije, neće ići ni učenje, niti kvalitetna nastava, niti uspjesi, kako đaka tako i profesora. Zato nam je prečasn župnik Stjepan Beretić pojasnio da marljiv trud i rad donosi plodove. Kao uzor za padove koje svi ponekad imamo dao je Petra Klavera koji je ljubio i pokatoličavao ljude crne rase, brinuo se o njima nesebičnom ljubavlju.

Nazočnima se prije mise obratila savjetnica predsjednika Hrvatskog nacionalnog vijeća za razvojne projekte hrvatske zajednice u Republici Srbiji, Jasna Vojnić, koja je među ostalim istaknula da je započeta 16. godina nastave na hrvatskom

jeziku i kako ćemo ove školske godine proslaviti dva jubileja. Petnaest punih godina od osnovne i deset od prvih početaka srednje škole. Kako je rekla, razloga za slavlje imamo i zato što roditelji sve više upisuju djecu u hrvatske odjele zbog kvalitete i ozračja, podsjećajući da je ove godine otvorena kompletna nastava na hrvatskom jeziku i u Monoštoru.

Puna crkva djece, vrtićanaca, osnovne i srednjoškolske dobi zamolila je Božji blagoslov, ali moliti treba svakodnevno i vjerovati da s Božjim blagoslovom sve ide lakše.

Dragi đaci, sretno i blagoslovljeno hodite kroz carstvo znanja i ne zaboravite zahvaljivati za primljeno i moliti za neostvareno!

M. P.

HRCKOVI DETEKTIVI

Odgovor iz prošlog broja

Sveta misa zahvalnica služena je 27. svibnja za završetak školske i vjeronaučne godine.

Nagrađeni:

Matija Matković, II./4, OŠ *Matko Vuković*, Subotica
Valentina Nikolić, V. a, OŠ *I. G. Kovačić*, Sonta
Marija Milodanović, VI. b, OŠ *Vladimir Nazor*, Đurđin
Marko Ivankov, VII. a, OŠ *Pionir*, Žednik
Mila Rukavina, III. c, OŠ *Ivan Milutinović*, Subotica
Filip Radičev, II., OŠ *Moša Pijade*, Bereg
Ksenija Horvat, vrtić, Ulica Rodina 36, Bezdan
Nikola Vujković Lamić, III./4, OŠ *Matko Vuković*, Subotica
Nina Delić, III., OŠ *Moša Pijade*, Bereg
Luka Mihalek, III. a, OŠ *I. G. Kovačić*, Sonta

Nagradno pitanje:

U što se pišu školske ocjene?

Odgovor:

Ime

Prezime

Adresa

Mjesto

Škola

Razred

KUPON

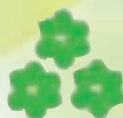
Trinaesta Smotra dječjih pjevača i zborova

»Subotice, vridnija od zlata, ti si ponos svih bačkih Hrvata...«, orila se pjesma u Velikoj vijećnici Gradske kuće 3. rujna na Smotri dječjih pjevača i zborova, koju je 13. puta organizirala Hrvatska glazbena udruga *Festival bunjevački pisama*. Kako djeca umiju lijepo pjevati naše stare bunjevačke *pisme*, a bila je koja i novija, čula je publika u prepunoj dvorani. Tada i srce jače zalupa, jer su to nekad *dide* i *májke* pjevali skupa, a sada eto unuci ili unuke koji na osobit način čuvaju i njeguju naše *pisme*. I roditeljima je porastao ponos kada su čuli svoje najmilije kako pjevaju. Ljepota bunjevačke *pisme* skrila se i u dobro uvježbani dječji orkestar kojim je ravnala prof. Mira Temunović. Mnogi svirači su i pjevali solo. Evo redoslijeda nastupa:

1. Katarina Mamužić s pjesmom *Ajde, Kato*
2. Barbara Piuković – *Alaj, nane*
3. Milica Bašić – *Ajte vamo, momci, cure*
4. Andrija Mandić – *Zora zori, dan se bili*
5. Lucija Horvacki – *Da je višnja ko trišnja*
6. Josip Vuković – *Seoska sam lola*
7. Sara Uršal – *Hajd na rogali, momče*
8. Ružica Dulić – *Jedno jutro*
9. Iva Molnar – *Ej, salaši*
10. Pavao Piuković – *Fijaker stari*
11. Kristina Vuković – *Kad zasvira tamburica jasna*
12. Marija Magdalena Huska – *Kolo igra, tamburica svira*

13. Iva Gabrić – *Nane moja*
14. Lucija Vukov – *U mome selu skroz na kraju*
15. Matija Ivković Ivandekić – *Ova pisma refren nema*
16. Josipa Horvacki – *Bunjevka sam*
17. Mila Kujundžić – *Prelo*
18. Martin Vukov – *Al' sam rđav*

Brojni uzvanici i važne ličnosti koje vode našu »lipu granu«, zahvaljujući djetinjim, iskrenim licima koja izvođe naše stare pjesme, mogli su »napuniti baterije« i prepoznati našu malu ali finu granu za koju vrijedi još puno raditi. Večer na kojoj su svi razgalili dušu pamtit će se do naredne smotre, kao što se pamte i one prošle.

Djeco, hajdemo u vrtić!

Nova vrtićka godina je počela, a s njom su došla nova malena lica. Neki plaču, a neki se raduju što je raspust konačno gotov i što su vrtići počeli redovno raditi, kao i škole. Svi su stariji za godinu dana, neki spavaju, neki su postali veliki pa sada cijeli dan provode u vrtiću u igri i učenju kroz igru. Ima li nas više ili manje, saznali smo za *Hrckove* radoznale čitatelje. Evo naših hrvatskih skupina:

* Vrtić *Marija Petković Sunčica* ima tri skupine - mlađi su *pačići* i ima ih 30, a njihove odgojiteljice su Emina Kujundžić i Iva Stanković, stariji su *cvjetići*, s odgojiteljicama Marinom Ivanković Radaković i Marinom Piuković, i zabavište koje broji osmoro djece, a njihova odgojiteljica je Mirjana Vukmanov Šimokov.

* Vrtić *Marija Petković Biser* ima od ove godine dvije skupine - *perlice* i *školjke* i ima ih 31, i tri odgojiteljice, Mariju Skenderović, Mirjanu Ivanković i Nadu Gabrić.

* Vrtić *Petar Pan* iz Tavankuta ima skupinu *leptirića* i broji osmoro djece, a njihov odgojitelj je Nenad Temunović.

* Vrtić *Bambi* u Maloj Bosni ima također skupinu *leptirića* i broji petero djece.

Djeca za Dan grada

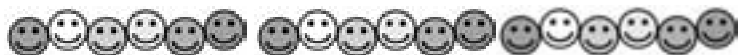
Na Dan grada, 1. rujna, Subotičani su bili počašćeni raznolikim programom na maloj bini kod Gradske kuće. Bogat program, drugi puta ovom prigodom, uključio je i mališane iz Predškolske ustanove *Naša radost*. Djeca iz vrtića *Marija Petković Sunčica* nastupila su s plesom *Žablj sastanak* i pobrali osmjehe publike. Bake, deke, mame, tate, seke, brace... došli su podržati mališane, nagraditi ih pljeskom, uživati u svojim najmlađima. I djeca su uživala na bini, a i nakon nastupa, jer 1. rujna uvijek osim školskih i vrtićkih obveza donosi i puno lijepih trenutaka u ovim ustanovama, a i u našem gradu koji baš na ovaj dan slavi rođendan.

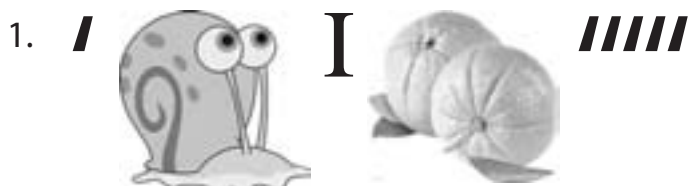

Što prvašić pita mamu za prvi dan škole?

RUJANSKI REBUSI

Tri stvari koje daci najviše vole u školi su?

Rješenja:

1. Uzina 2. Kraj satova 3. Veliki odmor

RASPORED SATI ZA RUJAN (škola prije podne)

MOJ PLAN

nakon škole:

1. odmaram se (u tišini!)	1h
2. jedem	15 min
3. odmaram se (od odmora i jela)	1h
4. igra vani s društvom	2h
5. domaća zadaća	5 min
6. komp	do večere ;)
7. večera	15 min
8. komp u pidžami	do spavanja ;)
9. spavanje kad mi mama uzme mob (oko 23 h)	

MAMIN I TATIN PLAN nakon škole:

- naše đace veselo nam priča o školi na putu doma dok s nama priprema stol za ručak i svi skupa jedemo 1h
- naše dijete milo se u tišini odmara (dok i mi »malo 5min« ☺) 1h
- naše čedo pametno uči, čita lekcije unaprijed, lista već spremne lektire za prvo polugodište... 3h
- naš ponos (torba školska davno spremljena) vježba (za sutra!) za glazbenu i malo vježba za trening (za subotu) 1h
- umorilo se sunce naše... odmara i malo (uz CD koji je dobio uz udžbenik engleskog) sprema sobu, onako usput 30 min
- spava blago naše, okupano, očešljano, sanja slatke sne o novom školskom danu... u 21h (he-he – pogodi koji plan važi ☺)

(Neva) naredna poslovice

Smišljamo nove narodne poslovice – kratke izreke koje izriču životnu mudrost ili mudru misao – a koje svi razumijemo! Pomagajte, smišljajte i vi! MOŽE SLIKA, MOŽE BEZ, AL' NASMIJAT MORA SVE(Z)

VOLIM VOJVODINU

Volim jesen u mojoj Vojvodini, volim njeno bogatstvo plodovima i bojama koje nam daruje. Baš volim, a volim i što smo ponovno skupa te možemo i dalje učiti o našoj prekrasnoj Vojvodini. Provjerite svoje znanje.

1. Kako se zove najstariji nogometni klub (NK) u našoj državi?

- a) NK Bačka
- b) NK Vojvodina
- c) NK Spartak
- d) NK Crvena zvezda

Stadion najstarijeg nogometnog kluba u našoj državi se zove Stadion kraj Somborske kapije, a u trenutku osnivanja se nalazio u Austro-Ugarskoj. Dresovi su im crveno-bijele boje.

3. Koji po redu je održan ove jeseni u Novom Sadu Festival uličnih svirača?

- a) 10.
- b) 12.
- c) 15.
- d) 17.

Od početka novog milenija i glavni grad Vojvodine stoji na mapi redovitih godišnjih skupova ulične umjetnosti, a posjećuju ga svi najpoznatiji ulični svirači svijeta, kao i umjetnici koji nastupaju na drugim prestižnim festivalima Europe i šire. Na Festivalu uličnih svirača u Novom Sadu mogu se vidjeti i vrhunski muzičari i potpuni amateri.

2. Što su pača?

- a) posuda za vodu za pačice
- b) hladetina
- c) kada nešto podijeliš na parčad
- d) vrsta odjevnog predmeta

Pača se najčešće jedu zimi, a obavezno nakon povratka s polnočke.

4. Koje mjesto u Vojvodini je proglašeno za Europsko selo roda?

- a) Novi Sad
- b) Bačka Topola
- c) Srijemska Mitrovica
- d) Taraš

U ovom banatskom selu ima 40 aktivnih gnijezda roda, uz još sedam u susjednom vikend naselju Babatovo. Jedna od atrakcija sela je i Ulica roda. Stoga je njemačka Fondacija za zaštitu prirode EuroNatur ovo mjesto 2015. godine proglasila za Europsko selo roda.

Megin šumski klub

Vrijeme pripreve:
10 minuta

Priprema:

1. Lane: Odrežite vrh kruške kao i koru u obliku kruga na mjestu gdje želite postaviti oči. Uz pomoć čačkalice postavite borovnice za oči i nosnice. Od kore kruške nožem oblikujte uši koje ćete postaviti također uz pomoć čačkalica.
2. Zeko: Odrežite nožem koru kruške na mjestu brade i očiju. Borovnice zabodene na čačalicu postavite kao oči. Koru kruške izrežite u obliku ušiju i dva zubića i postavite ih uz pomoć čačkalica. Čačkalice zabodite i na mjestu brkova.
3. Miš: Jednoj kruški odrežite vrh i na nju čačalicama pričvrstite drugu krušku na kojoj ste nožem izrezali obrve. Po istom principu kao i kod prethodne dvije figure postavite borovnice na mjesto očiju i od kore duge zekine uši. Stavite i čačkalice kao uši.
4. Ukoliko imate mašte, osmislite i druge životinje u svom šumskom klubu.

Dobar tek!

Megin šumski klub je za vas pripremila Magdalena Suknović. Magdalena pohađa drugi razred OŠ Ivan Milutinović u Subotici. Voli se igrati loptom te ići u Tavankut i Aleksandrovo. Zaljubljenica je baleta i ide u Plesni studio Adagio.

Potrebni sastojci:

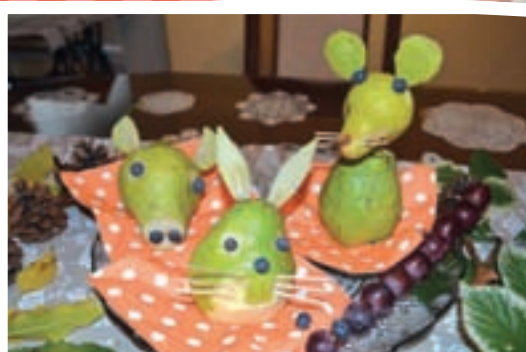
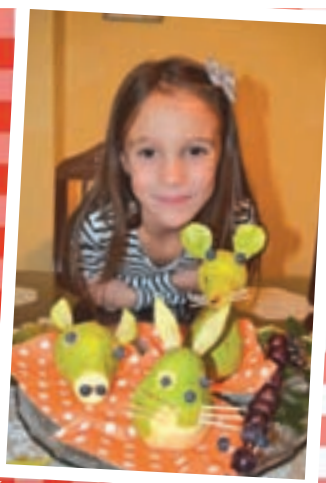
kruške

borovnice

čačkalice

Jeste li ZNALI?

Zec kao kućni ljubimac

Ako ste planirali imati zeca kao kućnog ljubimca, korisno je pročitati tekst koji smo pripremili o njemu.

Zečevi su vrlo privrženi kućni ljubimci. Pitomi su, dragi, veseli, inteligentni, vole društvo ljudi. Podrijetlom su iz jugozapadne Europe i sjeverozapadne Afrike.

Ponašanje – Zečevi nisu dobar izbor za osobe koje su grube, nestrpljive ili pomalo nespretni i agresivni. Ovi kućni ljubimci traže pažnju i nježnost, ali kao i mačke, zečevi traže pažnju najviše kada to njima odgovara, a ne vlasnicima. Imajte u vidu da zec nikada neće biti raspoložen za pretjerano nošenje u rukama, gnječenje u krilu i slične postupke. Lako se dresiraju. Veoma su druželjivi i uživaju u društvu kako drugih zečeva, tako i čovjeka.

Smještaj – Mogu se držati u kavezu ili dresirati da žive slobodno u stanu. Kavez obvezno treba imati mjesto za hranu, vodu, spavanje i dodatni prostor za kretanje zeca. Bilo bi idealno da se u jedan kut postavi i wc za glodavce. Na dno kaveza najbolje je staviti slamu ili piljevinu. Dno uvijek mora biti suho. Preporučljivo je ljubimcu nabaviti i igračke, kako mu ne bi bilo dosadno. Zečevi bolje podnose hladnoću nego vrućinu.

Ishrana – Svježe sijeno, svježe povrće: mrkva, peršin, djetelina, listovi brokule, cvjetovi i listovi maslačka, zelena salata, blitva, mlada pšenica i mješavina sjemenki. Svježa voda treba uvijek biti dostupna. Zečevi izuzetno vole i voće: jabuke, kruške, banane, breskve, ananas, šljive, jabuke, borovnice...

Higijena – Zečevi su vrlo čisti kućni ljubimci, čistiji od mačaka. Nemaju nikakav miris. Kupanje se ne preporuča.

Zdravlje – Zdrav zec ima suhu njuškicu, bistre oči, živahan je i puno se kreće. Zube i nokte treba povremeno skratiti. Vrlo je bitno da vaš dugouhi prijatelj ima uvijek grančice jabuke ili leske na koje će »trošiti« zube. Nemojte ih držati na propuhu, niti izlagati ekstremnim vremenskim prilikama. Životni vijek im je oko 10 godina.

Z. S.

Mali Bigfoot

Trinaestogodišnji Adam kreće u potragu za svojim davno izgubljenim ocem. Ubrzo otkriva da mu je otac ni više ni manje nego legendarni Bigfoot koji se godinama skrivao duboko u šumi kako bi zaštitio sebe i svoju obitelj od velike korporacije HairCo., koja želi izvoditi eksperimente s njegovim DNA-om. Otac i sin počinju nadoknađivati izgubljeno vrijeme, a Adam uskoro otkriva kako također ima super moći. Međutim, nije svjestan da je njegova potraga za ocem dovela korporaciju HairCo. bliže Bigfootu.

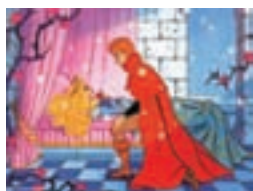
Lego Ninjago film

Mladi Lloyd, aka Zelena Ninja, skupa sa svojim prijateljima koji su svi tajni ratnici, bori se za Ninjago grad. Pod vodstvom mudrog kung fu majstora Wua, morat će pobijediti zlog Garmadona, koji je ujedno otac mladog Lloyd. U ovoj epskoj borbi oca i sina nedisciplinirani tim suvremenih ratnika morat će naučiti surađivati zajedno kako bi oslobodili svoju pravu snagu.

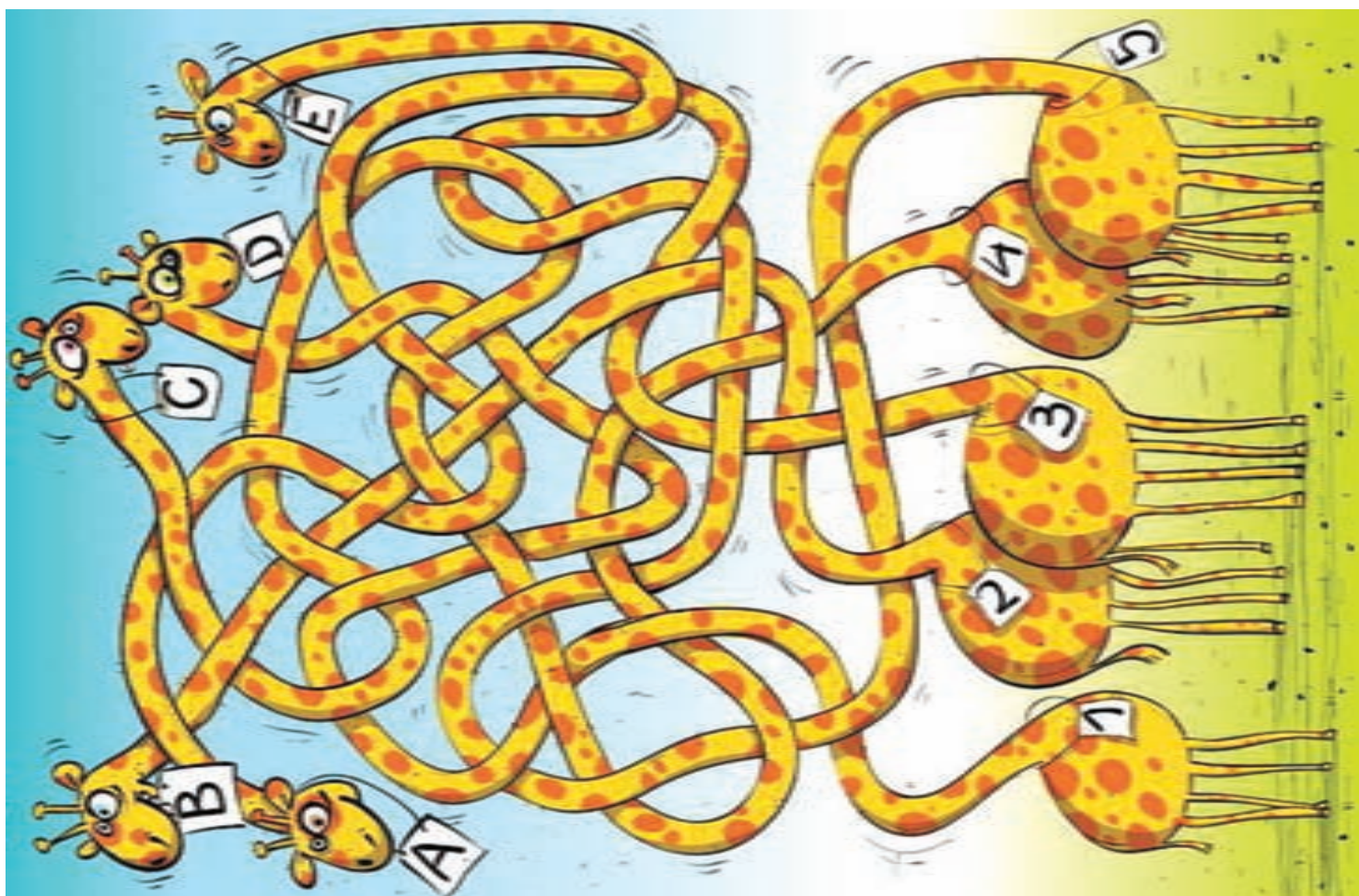

U osam smjerova pronađi i precrtaj sljedeće riječi: KRALJEVNA, REP, GAVRAN, KRV, PATULJCI, TR-NORUŽICA, BAJKA, ČAROBNJAK, DJED, CVIJET, KLAUN, KOSTIM, BUNDEVA, MRAVI, ŽABA, LAV, LED.
Preostala slova dat će konačno rješenje. Upiši ga u kvadrate ispod osmosmjerke.

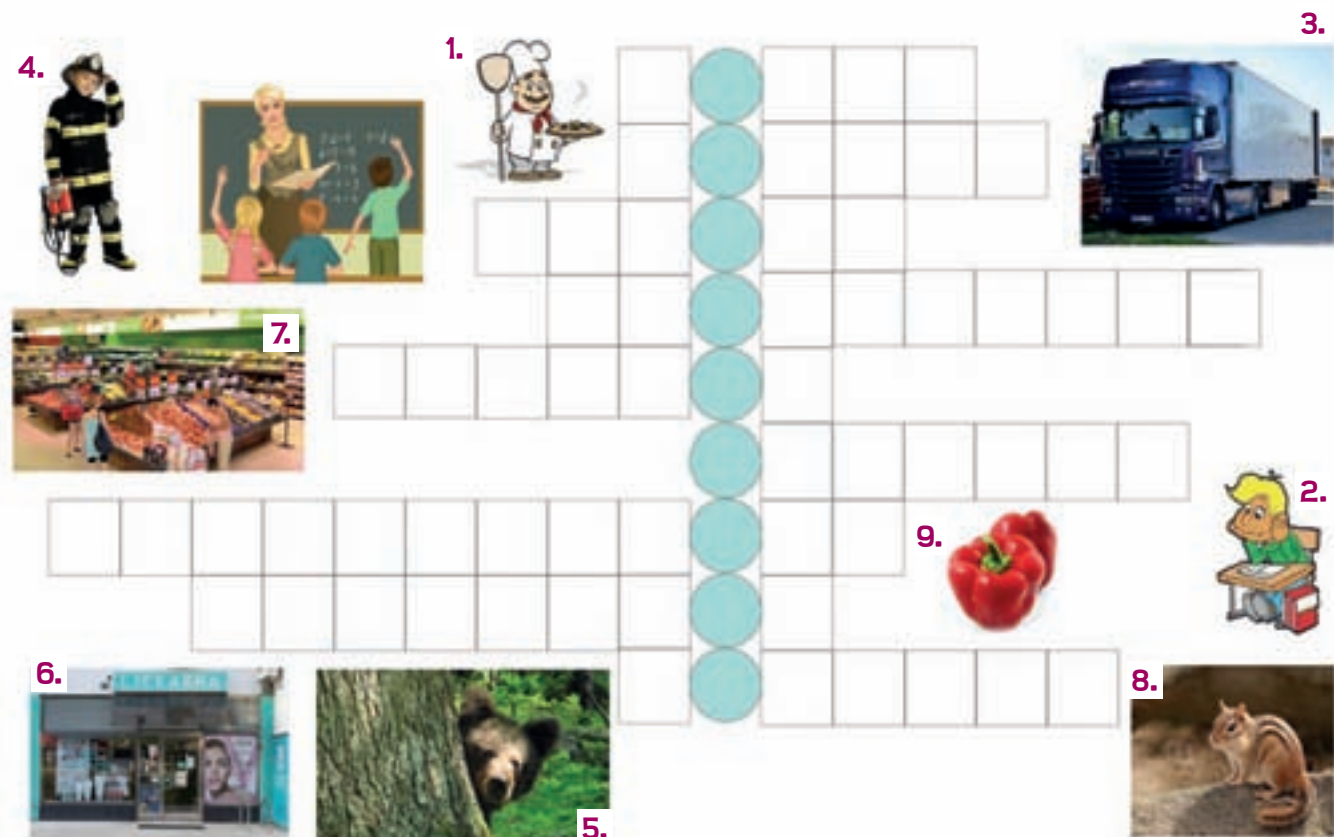
A	M	I	T	S	O	K	Č	L	B
M	C	K	A	K	I	A	A	A	A
C	R	I	L	V	R	V	A	V	J
V	V	A	Ž	O	E	N	A	I	K
A	U	I	B	U	V	D	C	R	A
N	B	Nj	J	E	R	Lj	N	S	M
P	A	A	Lj	E	U	O	D	U	L
K	E	A	Ž	T	T	I	N	E	B
N	R	R	A	D	E	J	D	R	L
K	A	P	N	A	R	V	A	G	T

--	--	--	--	--	--	--	--

Riješi križaljku na temelju ponuđenih slika.

Popuni raspored, izreži ga i zalijepi u svesku ili na neko vidno mjesto.
Hrcko ti želi uspješnu školsku godinu.

